

Navrhovaná změna rostlinolékařského zákona

Původně navrženo:

Ke změnám odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) § 51:

Profesionální uživatel nesmí ve venkovním prostředí aplikovat přípravky označené jako nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely, pokud před aplikací nepostupuje v souladu s ~~odstavcem 2 a opatřeními stanovenými prováděcím právním předpisem~~; toto ustanovení se vztahuje i na aplikaci jiných přípravků a látek, jejichž použití je pro včely nebezpečné,

~~Před aplikací přípravků uvedených v odstavci 1 profesionální uživatel je povinen~~
~~a) zjistit prostřednictvím evidence hospodářství podle objektů určených k chovu evidovaných zvířat podle zákona o zemědělství informace k umístění stanovišť včelstev v dosahu alespoň 5 km od hranice pozemku, na němž má být aplikace provedena, a minimálně 48 hodin před provedením aplikace oznámit dotčeným chovatelům včel aplikaci přípravku,~~

Po připomínkách Českého svazu včelařů:

§ 51

Ochrana včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při používání přípravků

(1) Profesionální uživatel nesmí ve venkovním prostředí aplikovat přípravky označené jako

a) nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely, pokud před aplikací nepostupuje v souladu s odstavcem 2; ~~toto ustanovení se vztahuje i na aplikaci jiných přípravků a látek, jejichž použití je pro včely nebezpečné,~~

(2) Před aplikací přípravků uvedených v odstavci 1 profesionální uživatel je povinen

~~a) zjistit prostřednictvím evidence hospodářství podle objektů určených k chovu evidovaných zvířat podle zákona o zemědělství informace k umístění stanovišť včelstev v dosahu alespoň 52 km od hranice pozemku, na němž má být aplikace provedena, a minimálně 48 hodin před provedením aplikace oznámit dotčeným chovatelům včel aplikaci přípravku;~~

~~b) projednat opatření k ochraně zvěře s oprávněným uživatelem honitby⁴⁰⁾.~~

Oznamovací povinnost dotčeným chovatelům včel bude ponechána v původním znění pouze s omezením na umístění stanovišť včelstev v okruhu 2 km. Provedení

oznamovací povinnosti bude zjednodušeno přes softwarový nástroj v LPISu prostřednictvím SMS zpráv přímo dotčeným chovatelům včel.

(3) Je-li přípravek, který je podle rozhodnutí o jeho povolení označen jako nebezpečný pro včely, použit ve směsi s jiným přípravkem, pomocným prostředkem, hnojivem nebo pomocnou látkou, uplatňují se při aplikaci opatření jako při použití přípravku zvláště nebezpečného pro včely stanovená prováděcím právním předpisem; **to neplatí, je-li taková směs výslovně uvedena na etiketě přípravku, není přitom označena jako zvláště nebezpečná pro včely a není-li na etiketě uvedeno, že Ústav směs neposoudil.**

(4) Jsou-li ve směsi použity pouze přípravky nebo pomocné prostředky, které nejsou podle rozhodnutí o povolení označeny jako nebezpečné ani zvláště nebezpečné pro včely, hnojiva nebo pomocné látky, uplatňují se při aplikaci opatření jako při použití přípravku nebezpečného pro včely stanovená prováděcím právním předpisem; **to neplatí, je-li taková směs výslovně uvedena na etiketě přípravku, není přitom označena jako nebezpečná pro včely a není-li na etiketě uvedeno, že Ústav směs neposoudil.**

Ustanovení § 51 odst. 3 a 4 se doplňuje o výjimku, která byla dříve zakotvena ve vyhlášce č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvíře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin. Ustanovení § 51 odst. 3 se nepoužije v případě, kdy je taková směs výslovně uvedena na etiketě přípravku, není přitom označena jako zvláště nebezpečná pro včely a není-li na etiketě uvedeno, že Ústav směs neposoudil. Obdobně se ustanovení § 51 odst. 4 nepoužije v případě, kdy je taková směs výslovně uvedena na etiketě přípravku, není přitom označena jako nebezpečná pro včely a není-li na etiketě uvedeno, že Ústav směs neposoudil.

(5) Chovatel včel je povinen oznámit podle plemenářského zákona pověřené osobě údaje k umístění stanovišť včelstev.

Zrušuje se také nadbytečný odkaz na povinnost chovatelů včel oznámit pověřené osobě údaje k umístění stanovišť včelstev. Tato povinnost je uložena podle plemenářského zákona, podle kterého je rovněž vymáhána.

Ke způsobu provádění oznamovací povinnosti

„Vážený chovateli včel, dle zákona č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči oznamujeme, že od 7. 3. do 20. 11. 2019 je plánovaná aplikace přípravku nebezpečného nebo zvláště nebezpečného pro včely (případně kombinace přípravku, hnojiv a pomocných látek). Aplikace budou prováděny v dosahu Vašich včelstev. S pozdravem Zemědělská společnost CH. s.r.o.“

Úpravu oznamovací povinnosti zemědělců najdeme v zákoně č. 326/2004Sb. o rostlinolékařské péči v § 51 odst. 1 a 2:

(1) Profesionální uživatel nesmí ve venkovním prostředí aplikovat přípravky označené jako a) nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely, pokud před aplikací nepostupuje v souladu s odstavcem 2; toto ustanovení se vztahuje i na aplikaci jiných přípravků a látek, jejichž použití je pro včely nebezpečné,

(2) Před aplikací přípravků uvedených v odstavci 1 profesionální uživatel je povinen a) zjistit prostřednictvím evidence hospodářství podle objektů určených k chovu evidovaných zvířat podle zákona o zemědělství informace k umístění stanovišť včelstev v dosahu alespoň 5 km od hranice pozemku, na němž má být aplikace provedena, a minimálně 48 hodin před provedením aplikace oznámit dotčeným chovatelům včel aplikaci přípravku.

Oznámení zemědělců, že budou provádět postřiky od jara do zimy, je včelařům k ničemu, zákon je obcházen a není naplněn účel, proč hlášení takto řádně a včas má včelař dostat. Včelař má být varován před každou aplikací tak, aby mohl reagovat, aby mohl v případě, že včely vykazují známky otravy jim pomoci, např. dodání vody, aby mohl okamžitě povolát pracovníka KVS, aby mohl zajistit všechny potřebné důkazy pro účely náhrad škod, které mu byly na včelách a ušlém medném výnosu daným postřikem způsobeny. Čas zde hraje důležitou roli. Účinná látka v uhynulých včelách se rychle rozkládá a každé opožděné zjištění hromadného úhynu znamená ztrátu důkazů, které by ukázaly na toho, kdo škodu způsobil a kdo ji má nahradit.

Stanovisko ÚKZÚZ

Problém smysluplného naplnění lhůty pro oznámení postřiku řeší i tisková zpráva Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) z 3. 5. 2018, kterou zpracovala Ing. Andrea Blažková:

„Pokud profesionální uživatel rozešle chovatelům včel oznámení, kde deklaruje zamýšlenou aplikaci pro celou sezonu, v rozsahu měsíců namísto uvedení konkrétního data, nebo když deklaruje aplikaci na všech jím užívaných půdních blocích místo konkrétních půdních bloků, na nichž má k aplikaci skutečně dojít a když neuvede konkrétní přípravky pro konkrétní zamýšlenou aplikaci, fakticky znemožní dotčeným chovatelům včel v dané lokalitě včas relevantně reagovat na zamýšlenou aplikaci přípravků.“

S ohledem na naplnění smyslu a cíle předmětné oznamovací povinnosti vůči chovatelům včel je nutno, aby profesionální uživatelé přípravků (tj. ti, kteří budou přípravky na pozemek přímo aplikovat), v oznámení uváděli následující údaje:

1. **obchodní název přípravku nebezpečného nebo zvlášť nebezpečného pro včely** podle údajů na etiketě, popř. směsi přípravku nebezpečného nebo zvlášť nebezpečného pro včely s jiným přípravkem, pomocným prostředkem nebo hnojivem,
2. **identifikaci pozemku**, kde bude provedena aplikace přípravků uvedených výše (např. údaje z LPIS - katastrální území, č. čtverce, č. dílu půdního bloku),
3. **datum aplikace a**
4. **kdo oznámení posílá** – identifikace profesionálního uživatele - název subjektu, adresa, kontakt (telefon popř. e-mail).“

K uvedenému ÚKZÚZ dále uvádí, že každý případ bude posuzován individuálně s ohledem na jeho okolnosti a s ohledem na to, co bylo možno po povinné osobě spravedlivě požadovat.

Změna vyhlášky o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty

Dne 5. 3. 2019 vyšla ve Sbírce zákonů vyhláška č. 65/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, ve znění pozdějších předpisů.

Tato novela se dotkla i včelích produktů uvedených v § 15:

- a) Došlo ke změně názvu nadpisu: dříve „Včelí produkty“, nyní „**Med a mateří kašička**“.
- b) Odstavec 3 týkající se prodeje medu ze dvora byl změněn s ohledem na novelu veterinárního zákona, která zrušila omezení prodeje medu ze dvora **do maloobchodu na území kraje**, v němž se nachází stanoviště včelstev, a zavedla nový pojem „místní maloobchod“. Přitom za místní maloobchod se považuje maloobchod podle předpisu Evropské unie, který má odpovídající sortiment živočišných produktů, který se nachází na území České republiky a který se dodává přímo spotřebiteli. **Za malé množství medu pro prodej ze dvora se nadále považují maximálně 2 tuny ročně.**
- c) Byl zrušen odst. 4 jako nadbytečný.

Nové úplné znění § 15, který upravuje veterinární a hygienické požadavky na vyjmenované včelí produkty tedy zní:

§ 15

Med a mateří kašička

(1) Med musí být vykupován, přeléván a skladován v obalech, které splňují požadavky na obaly pro potraviny živočišného původu. Nesmí být vystavován přímému slunečnímu záření.

(2) Mateří kašička musí být stabilizována do 3 hodin po získání; uchovává se při teplotě do 0 °C.

(3) Za malé množství medu, určeného k prodeji chovatelem přímo spotřebiteli v domácnosti chovatele, v hospodářství chovatele, v tržnici nebo na tržišti, anebo k dodání chovatelem do místního maloobchodu, se považuje množství nepřevyšující 2 tuny ročně.

Změny nabývají účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení, tj. 22. 3. 2019.

Malé množství mateří kašičky a včelího vosku není stanoveno.

Med musí být vždy označen etiketou se všemi legislativou požadovanými informacemi, kromě případů, kdy chovatel včel med použije v jím provozovaném zařízení stravovacích služeb.

